

Plan odlaganja otpada na bazi arsena iz rudnika Chelopech krši međunarodnu konvenciju o odlaganju otpada, pokazujući da nabavka sirovina koje štete zdravlju ljudi i životnoj sredini može imati teške posledice. Kanadska kompanija Dundee Precious Metals koristila je kredite Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) da bi poboljšala profitabilnost i performanse svojih rudnika bakra i zlata u Bugarskoj. Sadržaj arsena u koncentratima plemenitih metala jedno je od glavnih ekoloških i zdravstvenih pitanja povezanih sa operacijama. Kompanija nije uspela da obezbedi vađenje, stabilizaciju i sigurno deponovanje arsena u Bugarskoj i umesto toga koncentrat sa arsenom se izvozi u Namibiju. Primarni proizvod rudnika je koncentrat zlata i bakra koji sadrži u proseku 5,5% arsena. Nakon što se brana za jalovinu obližnje topionice srušila 1988. godine i zbog relativno visokog sadržaja arsena u koncentratima, bugarska vlada je 1990. godine izdala uredbu da se koncentrat više ne može tretirati u Bugarskoj, osim ako u topionici nisu instalirani objekti za prikupljanje i prečišćavanje arsena. Iz tog razloga, arsen se morskim putem prevozi do topionice Tsumeb u Namibiji. Godišnja prerada rude u rudniku zlata Chelopech povećala se sa oko 0,5 miliona tona u 2004. na više od 2 miliona tona u 2019. godini. Do 2025. godine, kada bi rudnik trebao biti zatvoren, oko 100.000 tona arsena biće izdvojeno, prerađeno, skladišteno i/ili oslobođeno u nekom obliku na drugim mestima širom sveta. Dundee je tražio odobrenje za tehnologiju ispiranja cijanidom, tvrdeći da bi to obezbedilo prikupljanje i stabilizaciju ostataka arsena, ali bez uspeha. Pored toga, EIA za projekat i dozvolu, koje je odobrilo i izdalo nadležno ministarstvo, na kraju je odbacio Bugarski upravni sud 2010. godine zbog značajnih nedostataka. Pod pretnjom da neće moći da preradi koncentrat, Dundee je 2010. godine kupio topionicu Tsumeb.

Topionica Tsumeb u Namibiji izgrađena je početkom 1960-ih i jedna je od retkih topionica na svetu opremljena za tretman složenih koncentrata. Iza neutralnog izraza „kompleksni koncentrat“ krije se činjenica da kompleksni koncentri imaju visok nivo jednog ili više štetnih elemenata, kao što su arsen, uranijum, kadmijum ili živa. Topionice koje trenutno prihvataju složene koncentrate uključuju Tsumeb u Namibiji, Altonorte u Čileu, Guiki u Kini i Horne u Kanadi. Za složene koncentrate koji sadrže više od jednog procenta arsena, topionica DPM-a u Namibiji trenutno je jedina opcija.

Izvor: bankwatch.org